

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 14ης Σεπτεμβρίου 2017*

«Υπαλληλική υπόθεση – Προσωπικό της ΕΤΕπ – Αποδοχές – Ετήσια αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών – Μέθοδος υπολογισμού – Οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-504/16 και T-505/16,

Jean-Pierre Bodson, μέλος του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, κάτοικος Λουξεμβούργου (Λουξεμβούργο), και λοιπά μέλη του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται σε παράρτημα, εκπροσωπούμενοι από τον L. Levi, δικηγόρο¹,

προσφεύγοντες-ενάγοντες στην υπόθεση T-504/16,

Esther Badiola, μέλος του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, κάτοικος Λουξεμβούργου, και λοιπά μέλη του προσωπικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται σε παράρτημα¹, εκπροσωπούμενοι από τον L. Levi, δικηγόρο,

προσφεύγοντες-ενάγοντες στην υπόθεση T-505/16,

κατά

Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ), εκπροσωπούμενης αρχικώς από τους T. Gilliams και G. Nuvoli, στη συνέχεια από την G. Faedo και τον T. Gilliams, επικουρούμενους από τον A. Dal Ferro, δικηγόρο,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή-αγωγή ασκηθείσα δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ, με αίτημα, αφενός, να ακυρωθούν οι αποφάσεις οι οποίες περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου 2013 και των επόμενων μηνών και με τις οποίες εφαρμόστηκε στους προσφεύγοντες-ενάγοντες η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕπ της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και η απόφαση της διευθύνουσας επιτροπής της ΕΤΕπ της 29ης Ιανουαρίου 2013, καθώς και το άρθρο που αναρτήθηκε στο διαδίκτυο στις 5 Φεβρουαρίου 2013 και το ενημερωτικό σημείωμα της 15ης Φεβρουαρίου 2013 με το οποίο γνωστοποιήθηκε στο προσωπικό η έκδοση των δύο αυτών αποφάσεων και, αφετέρου, να υποχρεωθεί η ΕΤΕπ να καταβάλει στους προσφεύγοντες-ενάγοντες ποσό αντίστοιχο προς τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του ποσού των αποδοχών που τους καταβλήθηκαν κατ' εφαρμογή των προαναφερθεισών αποφάσεων και του οφειλόμενου κατ' εφαρμογή του καθεστώτος που απορρέει από την απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕπ της 22ας Σεπτεμβρίου 2009 καθώς και αποζημίωση προς αποκατάσταση της ζημίας που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι προσφεύγοντες-ενάγοντες λόγω της απώλειας της αγοραστικής τους δύναμης και της αβεβαιότητας που συναρτάται με τη μισθολογική τους εξέλιξη,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική

1 Ο κατάλογος των λοιπών προσφευγόντων επισυνάπτεται μόνο στο κείμενο που επιδόθηκε στους διαδίκους.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, R. da Silva Passos και K. Kowalik-Bańczyk (εισηγήτρια),
δικαστές,

γραμματέας: G. Predonzani, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 4ης Μαΐου
2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Οι προσφεύγοντες-ενάγοντες [στο εξής: προσφεύγοντες], Jean-Pierre Bodson και λοιπά φυσικά πρόσωπα των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται σε παράρτημα στην υπόθεση T-504/16, αφενός, και Esther Badiola και λοιπά φυσικά πρόσωπα των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται σε παράρτημα στην υπόθεση T-505/16, αφετέρου, είναι υπάλληλοι της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ).
- 2 Το μισθολογικό καθεστώς των υπαλλήλων της ΕΤΕΠ προβλέπει τη χορήγηση βασικού μισθού, προσαυξήσεων και διαφόρων αποζημιώσεων και επιδομάτων καθώς και την τακτική επικαιροποίηση της κλίμακας των βασικών μισθών.

Υιοθέτηση μεθόδου ετήσιας αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών

- 3 Στις 29 Ιουνίου 2009, η υπηρεσία ανθρώπινου δυναμικού της ΕΤΕΠ υπέβαλε πρόταση στη διευθύνουσα επιτροπή της ΕΤΕΠ (στο εξής: διευθύνουσα επιτροπή), με την οποία σύστησε, μεταξύ άλλων, την εισαγωγή, από το 2010, νέας μεθόδου ετήσιας αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών, στηριζόμενης στον πληθωρισμό. Σύμφωνα με την πρόταση αυτή, η αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών ως προς ένα συγκεκριμένο έτος έπρεπε να αντιστοιχεί στο μέσο ποσοστό πληθωρισμού το προβλεπόμενο για το Λουξεμβούργο όσον αφορά το εν λόγω έτος και στα μέσα ποσοστά πληθωρισμού τα οποία διαπιστώθηκαν κατά τα δύο προηγούμενα έτη.
- 4 Στις 30 Ιουνίου 2009, η διευθύνουσα επιτροπή ενέκρινε την ανωτέρω πρόταση και τη διαβίβασε στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕΠ (στο εξής: διοικητικό συμβούλιο) καθώς και στην υπεύθυνη για τις αποδοχές υποεπιτροπή του διοικητικού συμβουλίου (στο εξής: υποεπιτροπή για τις αποδοχές).
- 5 Μετά από πολλές συναντήσεις, εκ των οποίων η τελευταία διεξήχθη στις 21 Σεπτεμβρίου 2009, η υποεπιτροπή για τις αποδοχές εξέδωσε σύσταση με την οποία πρότεινε την υιοθέτηση τέτοιας μεθόδου. Η σύσταση αυτή έχει ως εξής:

«Η [υποεπιτροπή για τις αποδοχές] στηρίζει την υιοθέτηση νέας προσέγγισης σχετικά με την ετήσια αναπροσαρμογή [της κλίμακας των βασικών μισθών], στηριζόμενης στον πληθωρισμό του Λουξεμβούργου κατά τη διάρκεια τριών συναπτών ετών. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να ισχύσει για περίοδο επτά ετών. Εν συνεχεία θα αποφασιστεί αν πρέπει να διατηρηθεί ή να τροποποιηθεί. Επιπλέον, θα μελετηθεί αν ο μηχανισμός ο οποίος στηρίζεται σε τρία συναπτά έτη ανταποκρίνεται στο πραγματικό ποσοστό πληθωρισμού. Αν τούτο δεν ισχύει, το ποσοστό αναπροσαρμογής [της κλίμακας των βασικών μισθών] θα ευθυγραμμιστεί εκ νέου με το ποσοστό πληθωρισμού, προς τα

πάνω ή προς τα κάτω. Η πρώτη μελέτη και η διόρθωση που θα επακολουθήσει θα πραγματοποιηθούν το 2012 για την αναπροσαρμογή [της κλίμακας των βασικών μισθών] του 2013. Από αυτό το χρονικό σημείο, θα γίνεται διόρθωση κάθε έτος.»

- 6 Στις 22 Σεπτεμβρίου 2009, το διοικητικό συμβούλιο εξέδωσε απόφαση (στο εξής: απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009) με την οποία ενέκρινε τη σύσταση της υποεπιτροπής για τις αποδοχές. Επομένως, με την απόφαση αυτή η ΕΤΕΠ υιοθέτησε μέθοδο ετήσιας αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών του προσωπικού της για περίοδο επτά ετών, στηριζόμενη στον πληθωρισμό (στο εξής: μέθοδος του 2009).
- 7 Με σημείωμα της 25ης Σεπτεμβρίου 2009 απευθυνόμενο στα μέλη του προσωπικού, ο πρόεδρος της ΕΤΕΠ ενημέρωσε το εν λόγω προσωπικό για την έκδοση της απόφασης της 22ας Σεπτεμβρίου 2009. Το σημείωμα αυτό διευκρινίζει ότι η απόφαση αυτή έχει ως αντικείμενο την υιοθέτηση «απλούστερης και διαφανέστερης μεθόδου [αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών]», λαμβανομένων υπόψη δύο συγκυριακών στοιχείων συνδεδεμένων, αφενός, με τη «συμβολή που ζητείται από την [ΕΤΕΠ] και το προσωπικό της για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, μέσω σημαντικής αύξησης του όγκου δραστηριοτήτων [της]» και, αφετέρου, με το γεγονός ότι «οι αποδοχές και τα επιδόματα των εργαζομένων στις τράπεζες έχουν προσελκύσει το ενδιαφέρον των κυβερνήσεων και της κοινής γνώμης».

Ετήσια αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών για το έτος 2012

- 8 Στις 13 Δεκεμβρίου 2011, το διοικητικό συμβούλιο ενέκρινε προϋπολογισμό των δαπανών προσωπικού για το έτος 2012, με αποτέλεσμα να καταστεί δυνατή η αύξηση της κλίμακας των βασικών μισθών κατά 2,8 %, σύμφωνα με τη μέθοδο του 2009, για το προσωπικό εν γένει, δηλαδή για τους υπαλλήλους καθηκόντων C έως K, αλλά μόνον κατά 1,8 % για τους λοιπούς υπαλλήλους, δηλαδή για τα διευθυντικά στελέχη.

Ετήσια αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών για το έτος 2013

- 9 Το φθινόπωρο του 2012, η διευθύνουσα επιτροπή ζήτησε από την επιτροπή για τις αποδοχές του προσωπικού της ΕΤΕΠ (στο εξής: επιτροπή για τις αποδοχές), η οποία είχε αντικαταστήσει το 2010 την υποεπιτροπή για τις αποδοχές, να εκδώσει γνωμοδότηση επί της πρότασής της για αύξηση του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό κατά 5,1 % το 2013. Η αύξηση αυτή είχε ως σκοπό να χρηματοδοτήσει, αφενός, κατά ποσοστό 1,5 %, τις δαπάνες των προαγωγών σε κλιμάκιο επίδοσης, των προαγωγών και των ανακατατάξεων και, αφετέρου, κατά ποσοστό 3,6 %, την αύξηση της κλίμακας των βασικών μισθών κατ' εφαρμογή της μεθόδου του 2009, η οποία λάμβανε υπόψη, για το 2013, μια διόρθωση προς τα πάνω της τάξης του 0,9 %, προκειμένου να συνεκτιμηθεί το ποσοστό πληθωρισμού που όντως διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών.
- 10 Με γνωμοδότηση που εξέδωσε μετά τις συναντήσεις της 22ας Οκτωβρίου, της 19ης Νοεμβρίου και της 17ης Δεκεμβρίου 2012 (στο εξής: γνωμοδότηση του Δεκεμβρίου 2012), η επιτροπή για τις αποδοχές εκτίμησε, δεδομένων των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών καθώς και των πολιτικών καταστάσεων που επικρατούσαν στα κράτη μέλη, ότι δεν μπορούσε να εγκρίνει την κατά 5,1 % αύξηση του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό την οποία πρότεινε η διευθύνουσα επιτροπή. Κατά συνέπεια, η επιτροπή για τις αποδοχές, αφενός, σύστησε στο διοικητικό συμβούλιο να περιορίσει στο 2,3 % την αύξηση αυτή και, αφετέρου, κάλεσε τη διευθύνουσα επιτροπή να αποφασίσει σχετικά με την κατανομή των πρόσθετων πόρων που απαιτούσε η αύξηση αυτή καθώς και με την έκταση των εσωτερικών πόρων που θα έπρεπε ενδεχομένως να διατεθούν προς

συμπλήρωση του εν λόγω προϋπολογισμού. Με την ίδια γνωμοδότηση πρότεινε επίσης την τροποποίηση της μεθόδου του 2009 προκειμένου να περιληφθούν σε αυτήν διατάξεις επιτρέπουσες μεγαλύτερη ευελιξία σε περιόδους οικονομικής κρίσης.

- 11 Στις 18 Δεκεμβρίου 2012, το διοικητικό συμβούλιο ενέκρινε το επιχειρησιακό σχέδιο της ΕΤΕπ για τα έτη 2013 έως 2015, το οποίο προέβλεπε, για το 2013, αύξηση κατά 2,3 % του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό (στο εξής: απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012).
- 12 Με εσωτερική ανακοίνωση σχετική με το επιχειρησιακό σχέδιο της ΕΤΕπ για τα έτη 2013 έως 2015 διευκρινίζονται τα εξής:

«Λαμβανομένου υπόψη του τρέχοντος οικονομικού και πολιτικού κλίματος και των μέτρων λιτότητας που έχουν ληφθεί σε πολλά κράτη μέλη, οι μέτοχοί μας πρέπει [...] να δώσουν την εντύπωση δίκαιης μεταχείρισης των εθνικών και ευρωπαϊκών υποθέσεων. Συνεπώς, ο προϋπολογισμός της ΕΤΕπ λαμβάνει υπόψη τις μειώσεις των εθνικών προϋπολογισμών μέσω αύξησης κατά 2,3 % του προϋπολογισμού των δαπανών [προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό] για το 2013 [...]».
- 13 Εντούτοις, κατά τη συνάντηση της 18ης Δεκεμβρίου 2012, το διοικητικό συμβούλιο δεν αντιτάχθηκε στην αύξηση του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό, έως και 1 % επιπλέον, χάρη στη χρήση εσωτερικών πόρων προερχόμενων από το «φαινόμενο νόρια», το οποίο οι διάδικοι ορίζουν ως την εξοικονόμηση πόρων που επιτυγχάνεται σε περίπτωση συνταξιοδότησης ορισμένων υπαλλήλων ακολουθούμενης είτε από πρόσληψη νέων υπαλλήλων μικρότερης ηλικίας με χαμηλότερες αποδοχές είτε από μη αντικατάστασή τους, με αποτέλεσμα να καθίσταται δυνατή συνολική αύξηση των διαφόρων στοιχείων μισθολογικής αύξησης κατά 3,3 %.
- 14 Στις 23 Ιανουαρίου 2013, η γενική διεύθυνση προσωπικού της ΕΤΕπ απέστειλε σημείωμα στη διευθύνουσα επιτροπή ζητώντας της να εγκρίνει τα εκτελεστικά μέτρα της απόφασης της 18ης Δεκεμβρίου 2012. Το σημείωμα αυτό διευκρίνιζε μεταξύ άλλων ότι η αύξηση κατά 3,3 % του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό δεν επέτρεπε την αύξηση της κλίμακας των βασικών μισθών κατά 3,6 %, σύμφωνα με τη μέθοδο του 2009. Στο μέτρο κατά το οποίο η αύξηση του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό έπρεπε επίσης να καλύψει, κατά ποσοστό 1,5 %, τις δαπάνες των προαγωγών σε κλιμάκιο επίδοσης, των προαγωγών και των ανακατατάξεων, η γενική διεύθυνση προσωπικού πρότεινε να αυξηθεί η κλίμακα των βασικών μισθών μόνον κατά 1,8 %, δηλαδή κατά το ήμισυ του ποσοστού που προέβλεπε η μέθοδος του 2009.
- 15 Στις 29 Ιανουαρίου 2013, η διευθύνουσα επιτροπή ενέκρινε τα προτεινόμενα από τη γενική διεύθυνση προσωπικού μέτρα εφαρμογής της απόφασης της 18ης Δεκεμβρίου 2012 (στο εξής: απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2013).
- 16 Στις 5 Φεβρουαρίου 2013, αναρτήθηκε στο ενδοδίκτυο της ΕΤΕπ ένα άρθρο (στο εξής: άρθρο της 5ης Φεβρουαρίου 2013) το οποίο ενημέρωνε το προσωπικό ότι η διευθύνουσα επιτροπή ενέκρινε στις 29 Ιανουαρίου 2013 τον προϋπολογισμό των δαπανών προσωπικού και, ιδιαιτέρως, ότι το ποσοστό αύξησης της κλίμακας των βασικών μισθών καθορίστηκε για το έτος 2013 στο 1,8 %.
- 17 Στις 15 Φεβρουαρίου 2013, η γενική διεύθυνση προσωπικού της ΕΤΕπ κοινοποίησε επίσης στα μέλη του προσωπικού της ΕΤΕπ σημείωμα με το οποίο ενημέρωνε το εν λόγω προσωπικό σχετικά με την ετήσια αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών για το έτος 2013 (στο εξής: ενημερωτικό σημείωμα της 15ης Φεβρουαρίου 2013).
- 18 Η ετήσια αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών για το έτος 2013 η οποία προκύπτει από τις αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013 εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου 2013.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 19 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 8 Μαΐου 2013, οι προσφεύγοντες, καθώς και άλλοι δύο υπάλληλοι της ΕΤΕπ, άσκησαν τις υπό κρίση προσφυγές-αγωγές [στο εξής: προσφυγές], οι οποίες πρωτοκολλήθηκαν, αντιστοίχως, με αριθμούς υπόθεσης F-41/13 και F-43/13.
- 20 Με έγγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στις 13 Νοεμβρίου 2013, ο εκπρόσωπος των προσφευγόντων στην υπόθεση F-41/13 ενημέρωσε το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης ότι οι δύο άλλοι υπάλληλοι που μνημονεύονται στη σκέψη 19 ανωτέρω παραιτήθηκαν από την προσφυγή τους.
- 21 Με διάταξη της 9ης Δεκεμβρίου 2013 του προέδρου του τρίτου τμήματος του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, τα ονόματα των δύο προσώπων που μνημονεύονται στις σκέψεις 19 και 20 ανωτέρω διαγράφηκαν από τον κατάλογο των προσφευγόντων.
- 22 Στις 13 Φεβρουαρίου 2014, με μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας, που έλαβε δυνάμει του άρθρου 55, παράγραφος 2, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης κάλεσε τους διαδίκους στις υποθέσεις F-41/13 και F-43/13 να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των συνεπειών που έπρεπε ενδεχομένως να αντληθούν από τις αποφάσεις της 12ης Φεβρουαρίου 2014, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ (F-83/12, EU:F:2014:15), και της 12ης Φεβρουαρίου 2014, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ (F-73/12, EU:F:2014:16). Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εμπροθέσμως στα αιτήματα αυτά.
- 23 Με διατάξεις της 16ης Ιουνίου 2014, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης ανέστειλε τη διαδικασία στις υποθέσεις F-41/13 και F-43/13 μέχρι να εκδοθούν οι αποφάσεις που περατώνουν τη δίκη στις υποθέσεις T-240/14 P και T-241/14 P, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, σχετικά με τις αναιρέσεις που ασκήθηκαν κατά των αποφάσεων της 12ης Φεβρουαρίου 2014, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ (F-83/12, EU:F:2014:15), και της 12ης Φεβρουαρίου 2014, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ (F-73/12, EU:F:2014:16), για τον λόγο ότι, στις δύο υπό κρίση υποθέσεις, οι προσφεύγοντες προβάλλουν λόγο αντλούμενο από παράβαση των ουσιαστών όρων των συμβάσεων εργασίας τους, ακριβώς όπως και οι προσφεύγοντες στις υποθέσεις T-240/14 P και T-241/14 P.
- 24 Μετά την έκδοση των αποφάσεων της 26ης Φεβρουαρίου 2016, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ (T-241/14 P, EU:T:2016:103), και της 26ης Φεβρουαρίου 2016, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ (T-240/14 P, EU:T:2016:104), το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης επανέλαβε τις διαδικασίες και, στις 3 Μαρτίου 2016, με μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας που έλαβε δυνάμει του άρθρου 55, παράγραφος 2, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του, κάλεσε τους διαδίκους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους επί των συνεπειών που έπρεπε ενδεχομένως να αντληθούν από τις αποφάσεις αυτές. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν εμπροθέσμως στα αιτήματα αυτά.
- 25 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2016/1192 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, για τη μεταβίβαση στο Γενικό Δικαστήριο της αρμοδιότητας εκδικάσεως σε πρώτο βαθμό των διαφορών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υπαλλήλων της (ΕΕ 2016, L 200, σ. 137), οι υποθέσεις F-41/13 και F-43/13 μεταβιβάστηκαν στο Γενικό Δικαστήριο στο στάδιο στο οποίο βρίσκονταν στις 31 Αυγούστου 2016. Πρωτοκολλήθηκαν, αντιστοίχως, με αριθμούς υπόθεσης T-504/16 και T-505/16.
- 26 Στις 3 Φεβρουαρίου 2017, με μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας που έλαβε δυνάμει του άρθρου 89, παράγραφος 3, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας του, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε την ΕΤΕπ να προσκομίσει διάφορα κείμενα μη δημοσιευθέντα στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* τα οποία συνιστούν το νομικό πλαίσιο των υπό κρίση υποθέσεων και, μεταξύ άλλων, το παράρτημα 3

των πρακτικών PV/09/09 της συνάντησης του διοικητικού συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, η οποία υλοποιεί την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009. Η ΕΤΕΠ ανταποκρίθηκε εμπροθέσμως στο αίτημα αυτό.

- 27 Με απόφαση της 7ης Μαρτίου 2017, ο πρόεδρος του ένατου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, αφού άκουσε τους διαδίκους, αποφάσισε τη συνεκδίκαση των υποθέσεων Τ-504/16 και Τ-505/16 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής απόφασης που περατώνει τη δίκη, σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 28 Οι προσφεύγοντες ζητούν, έκαστος κατά το μέτρο που τον αφορά, από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει:
 - τις αποφάσεις που περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου 2013 και με τις οποίες εφαρμόστηκαν οι αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013,
 - όλες τις αποφάσεις που περιέχονται στα μεταγενέστερα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας και με τις οποίες εφαρμόστηκαν οι ίδιες αποφάσεις,
 - και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, το άρθρο της 5ης Φεβρουαρίου 2013 και το ενημερωτικό σημείωμα της 15ης Φεβρουαρίου 2013,
 - να υποχρεώσει την ΕΤΕΠ να καταβάλει:
 - για την αποκατάσταση της υλικής ζημίας, αποζημίωση υπολογιζόμενη προσωρινώς στο ποσό των 30 000 ευρώ ανά προσφεύγοντα, βάσει, αφενός, της απόκλισης η οποία προκύπτει από την –μετά την 1η Ιανουαρίου 2013– εφαρμογή των προαναφερθεισών αποφάσεων και από την εφαρμογή του καθεστώτος που απορρέει από τη μέθοδο του 2009, πλέον τόκων υπερημερίας υπολογιζόμενων βάσει του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) για τις κύριες πράξεις αναχρηματοδότησης, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες και, αφετέρου, αποζημίωση λόγω της ζημίας που υπέστησαν οι προσφεύγοντες εξαιτίας της απώλειας της αγοραστικής τους δύναμης,
 - ως χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, το ποσό των 1 000 ευρώ ανά προσφεύγοντα,
 - εφόσον κριθεί αναγκαίο, σε περίπτωση που η ΕΤΕΠ δεν τα προσκομίσει αυτοβούλως, να καλέσει την τελευταία, μέσω λήψης μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας, να προσκομίσει τα ακόλουθα έγγραφα:
 - τα πρακτικά της συνάντησης του διοικητικού συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2012,
 - τα πρακτικά της συνάντησης της διευθύνουσας επιτροπής της 29ης Ιανουαρίου 2013,
 - τα σημειώματα της υπηρεσίας της ανθρώπινου δυναμικού (προσωπικό), RH/P&O/2009-0083 της 26ης Ιουνίου 2009 και personnel/ASP/2013-5 της 23ης Ιανουαρίου 2013,
 - το παράρτημα 3 των πρακτικών PV/09/09 της συνάντησης του διοικητικού συμβουλίου της 22ας Σεπτεμβρίου 2009,
 - το επιχειρησιακό της σχέδιο για τα έτη 2013 έως 2015,
 - να καταδικάσει την ΕΤΕΠ στα δικαστικά έξοδα.

- 29 Η ΕΤΕπ ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή,
 - να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που ζήτησαν οι προσφεύγοντες

- 30 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Γενικό Δικαστήριο να λάβει μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας διατάσσοντας την ΕΤΕπ να προσκομίσει ορισμένα έγγραφα σε περίπτωση που αυτή δεν το πράξει αυτοβούλως.
- 31 Διαπιστώνεται εντούτοις ότι, αφενός, οι προσφεύγοντες αναγνώρισαν ότι η ΕΤΕπ προσκόμισε τα επίμαχα έγγραφα ως συνημμένα στο υπόμνημα αντίκρουσης, επισημαίνοντας ταυτοχρόνως ότι η απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, δεν είχε προσκομιστεί.
- 32 Αφετέρου, με τα μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας που μνημονεύονται στη σκέψη 26 ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο κάλεσε την ΕΤΕπ να προσκομίσει την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009. Η ΕΤΕπ ανταποκρίθηκε εμπροθέσμως στο αίτημα αυτό.
- 33 Κατά συνέπεια, παρέλκει η εξέταση του αιτήματος για τη λήψη των μέτρων οργάνωσης της διαδικασίας που ζήτησαν οι προσφεύγοντες.

Επί των αιτημάτων ακύρωσης

- 34 Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι τα ακυρωτικά αιτήματα πρέπει να εξεταστούν χωριστά, αναλόγως του αν βάλλουν κατά του άρθρου της 5ης Φεβρουαρίου 2013 και του ενημερωτικού σημειώματος της 15ης Φεβρουαρίου 2013, αφενός, ή κατά των αποφάσεων που περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας των προσφευγόντων του Φεβρουαρίου 2013 και των επόμενων μηνών, αφετέρου.

Επί των αιτημάτων που βάλλουν κατά του άρθρου της 5ης Φεβρουαρίου 2013 και του ενημερωτικού σημειώματος της 15ης Φεβρουαρίου 2013

- 35 Προκαταρκτικώς, πρώτον, υπενθυμίζεται ότι οι αμιγώς εσωτερικές διαφορές μεταξύ της ΕΤΕπ και των υπαλλήλων της υπάγονται σε ειδικό καθεστώς. Οι διαφορές αυτές, οι οποίες ομοιάζουν εκ φύσεως προς τις ένδικες διαφορές μεταξύ των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των υπαλλήλων της, υπόκεινται σε δικαστικό έλεγχο δυνάμει του άρθρου 270 ΣΛΕΕ και του άρθρου 50α του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 1976, Mills κατά ΕΤΕπ, 110/75, EU:C:1976:88, σκέψεις 5 έως 18, και της 23ης Φεβρουαρίου 2001, De Nicola κατά ΕΤΕπ, Τ-7/98, Τ-208/98 και Τ-109/99, EU:T:2001:69, σκέψεις 93, 94 και 100).
- 36 Επιπλέον, το διοικητικό συμβούλιο εξέδωσε, στις 20 Απριλίου 1960, κανονισμό του προσωπικού εφαρμοστέο στους υπαλλήλους της ΕΤΕπ, ο οποίος τροποποιήθηκε για τελευταία φορά, όσον αφορά την υπό κρίση διαφορά, την 1η Ιανουαρίου 2009 (στο εξής: κανονισμός του προσωπικού). Το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού του προσωπικού προβλέπει ότι «[ο]ι πάσης φύσεως ατομικές διαφορές μεταξύ της ΕΤΕπ και των μελών του προσωπικού της άγονται ενώπιον του Δικαστηρίου [της Ευρωπαϊκής Ένωσης]».

- 37 Επομένως, όσον αφορά τις διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ της ΕΤΕπ και των υπαλλήλων της, μόνον οι ατομικές διαφορές δύνανται να αχθούν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου. Κατά συνέπεια, έστω και αν οι υπάλληλοι της ΕΤΕπ μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, στο πλαίσιο διαφοράς ατομικής φύσης, να επικαλεστούν την έλλειψη νομιμότητας μέτρων γενικής ισχύος, εντούτοις δεν νομιμοποιούνται να ζητήσουν ευθέως την ακύρωση των εν λόγω μέτρων (βλ., συναφώς, απόφαση της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, De Nicola κατά ΕΤΕπ, F-13/10, EU:F:2011:161, σκέψη 54).
- 38 Δεύτερον, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι, δεδομένου ότι μια πράξη αμιγώς ενημερωτικού περιεχομένου δεν είναι σε θέση να επηρεάσει τα συμφέροντα του αποδέκτη της ή να τροποποιήσει τη νομική του κατάσταση σε σχέση με την κατάσταση που επικρατούσε πριν από την παραλαβή της, κατά της εν λόγω πράξης δεν χωρεί προσφυγή ακύρωσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2012, Sina Bank κατά Συμβουλίου, T-15/11, EU:T:2012:661, σκέψεις 30 και 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 39 Εν προκειμένω, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, το άρθρο της 5ης Φεβρουαρίου 2013 και το ενημερωτικό σημείωμα της 15ης Φεβρουαρίου 2013 ενημερώνουν απλώς το προσωπικό της ΕΤΕπ όσον αφορά την έκδοση της απόφασης της 29ης Ιανουαρίου 2013, η οποία αποβλέπει στην παραγωγή έννομων αποτελεσμάτων έναντι μιας κατηγορίας προσώπων, δηλαδή των υπαλλήλων της ΕΤΕπ, προσδιοριζόμενη κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, με αποτέλεσμα να συνιστά μέτρο γενικής ισχύος. Κατά συνέπεια, το εν λόγω άρθρο και το εν λόγω ενημερωτικό σημείωμα, αφενός, δεν συνιστούν αφ' εαυτών πράξεις ατομικού περιεχομένου και, αφετέρου, παρουσιάζουν αμιγώς ενημερωτικό χαρακτήρα, οπότε δεν αποτελούν βλαπτικές πράξεις.
- 40 Ως εκ τούτου, για τους δύο ανωτέρω λόγους, τα αιτήματα ακύρωσης του άρθρου της 5ης Φεβρουαρίου 2013 και του ενημερωτικού σημειώματος της 15ης Φεβρουαρίου 2013 είναι απαράδεκτα.
- Επί των αιτημάτων που βάλλουν κατά των αποφάσεων οι οποίες περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας των προσφευγόντων του Φεβρουαρίου 2013 και των επόμενων μηνών*
- 41 Οι προσφεύγοντες προβάλλουν, κατ' ένσταση, ότι οι αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013, τις οποίες εφάρμοσαν οι αποφάσεις που περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας τους του Φεβρουαρίου 2013, είναι παράνομες.
- 42 Προς στήριξη της εν λόγω ένστασης έλλειψης νομιμότητας, οι προσφεύγοντες προβάλλουν τρεις λόγους, εκ των οποίων ο πρώτος αντλείται από παράβαση της απόφασης της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, ο δεύτερος από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και ο τρίτος από παράβαση των ουσιωδών όρων των συμβάσεων εργασίας τους.
- 43 Με τον πρώτο λόγο, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι οι αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013 είναι παράνομες κατά το μέρος που εκδόθηκαν, όσον αφορά την αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών για το έτος 2013, κατά παράβαση της μεθόδου του 2009, η οποία υιοθετήθηκε με την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009.
- 44 Συναφώς, η ΕΤΕπ δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι η εφαρμογή της μεθόδου του 2009 θα είχε οδηγήσει σε αύξηση της κλίμακας των βασικών μισθών κατά 3,6 % για το έτος 2013 και ότι, κατά συνέπεια, η αύξηση κατά 1,8 % της εν λόγω κλίμακας η οποία προέκυψε από τις αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013 είχε ως αποτέλεσμα να εγκαταλειφθεί η μέθοδος αυτή για το έτος 2013.
- 45 Εντούτοις, η ΕΤΕπ υποστηρίζει ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει τη μέθοδο του 2009 για το έτος 2013. Πρώτον, διευκρινίζει ότι η μέθοδος αυτή αποτελούσε εσωτερική οδηγία στερούμενη δεσμευτικού χαρακτήρα. Εξάλλου, δεύτερον, το διοικητικό συμβούλιο τροποποίησε την εν λόγω

μέθοδο με την απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012. Τρίτον, εν πάση περιπτώσει, το πλαίσιο της οικονομικής κρίσης συνιστά περίπτωση ανωτέρας βίας που δικαιολογεί παρέκκλιση από τη μέθοδο αυτή.

- 46 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι οι σχέσεις μεταξύ των προσφευγόντων και της ΕΤΕπ, μολονότι έχουν συμβατική προέλευση, είναι κατ' ουσίαν κανονιστικής φύσης (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 12ης Φεβρουαρίου 2014, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, F-83/12, EU:F:2014:15, σκέψη 107, και της 12ης Φεβρουαρίου 2014, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, F-73/12, EU:F:2014:16, σκέψη 55). Συγκεκριμένα, το άρθρο 29, νυν –από τον Απρίλιο του 2012– άρθρο 31, του εσωτερικού κανονισμού της ΕΤΕπ προβλέπει ότι οι κανόνες που αφορούν το προσωπικό της ΕΤΕπ καθορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο και ότι η διευθύνουσα επιτροπή εγκρίνει τους όρους εφαρμογής τους.
- 47 Έτσι, το άρθρο 20, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού του προσωπικού ορίζει ότι «[η] κλίμακα των βασικών μισθών όσον αφορά τις κατηγορίες καθηκόντων που ορίζονται στο άρθρο 14 περιλαμβάνονται στο [π]αράρτημα Ι [του εν λόγω] [κ]ανονισμού». Εξάλλου, το παράρτημα Ι του εν λόγω κανονισμού προβλέπει ότι «[η] κλίμακα των βασικών μισθών επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα».
- 48 Διευκρινίζεται ότι, δυνάμει των διατάξεων αυτών, η ΕΤΕπ διαθέτει εξουσία εκτίμησης για τον καθορισμό και τη μονομερή τροποποίηση των στοιχείων των αποδοχών του προσωπικού της (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 26ης Φεβρουαρίου 2016, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, T-241/14 P, EU:T:2016:103, σκέψεις 51 και 57, και της 26ης Φεβρουαρίου 2016, Bodson κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, T-240/14 P, EU:T:2016:104, σκέψεις 39 και 44) και, ως εκ τούτου, για την κατάρτιση και επικαιροποίηση της κλίμακας των βασικών μισθών του προσωπικού αυτού.
- 49 Εντούτοις, στο πλαίσιο της εν λόγω εξουσίας εκτίμησης, η ΕΤΕπ μπορεί να αποφασίσει να προκαθορίσει, σε πρώτο στάδιο και για ορισμένη περίοδο, κριτήρια βάσει των οποίων προσδιορίζονται, σε δεύτερο στάδιο, οι τακτικές επικαιροποιήσεις της κλίμακας των βασικών μισθών του προσωπικού της και, επομένως, να επιβάλει στον εαυτό της την υποχρέωση να τηρήσει τα εν λόγω κριτήρια κατά τις ετήσιες αναπροσαρμογές της σχετικής κλίμακας για τη συγκεκριμένη περίοδο (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 5ης Ιουνίου 1973, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 81/72, EU:C:1973:60, σκέψη 11, της 26ης Ιουνίου 1975, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 70/74, EU:C:1975:93, σκέψεις 20 και 21, και της 24ης Νοεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-40/10, EU:C:2010:713, σκέψεις 64 και 71).
- 50 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι, με την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, το διοικητικό συμβούλιο υιοθέτησε μέθοδο ετήσιας αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών με επταετή διάρκεια εφαρμογής.
- 51 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρώτον, πρέπει να καθοριστεί αν, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, η μέθοδος αυτή έχει δεσμευτικό χαρακτήρα ή αν, όπως προβάλλει η ΕΤΕπ, συνιστά απλώς και μόνον εσωτερική οδηγία.
- 52 Συναφώς, καταρχάς, επισημαίνεται ότι η απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009 εκδόθηκε, με πρόταση της διευθύνουσας επιτροπής και κατόπιν γνώμης της υποεπιτροπής για τις αποδοχές, από το διοικητικό συμβούλιο, δηλαδή το αρμόδιο όργανο για τη θέσπιση των κανονισμών προσωπικού δυνάμει του τότε εφαρμοστέου άρθρου 29 του εσωτερικού κανονισμού της ΕΤΕπ.
- 53 Περαιτέρω, δεν αμφισβητείται ότι η μέθοδος του 2009, η οποία περιγράφεται με τις σκέψεις 3 και 5 ανωτέρω, καθορίζει, κατά τρόπο ακριβή και εξαντλητικό, τα κριτήρια που καθιστούν δυνατό τον ετήσιο υπολογισμό του ποσοστού αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών, τούτο δε για περίοδο επτά ετών. Επομένως, υιοθετώντας τη μέθοδο αυτή, το διοικητικό συμβούλιο θέσπισε συγκεκριμένες διατάξεις αποβλέποντας στην εφαρμογή του άρθρου 20, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού του προσωπικού καθώς και του παραρτήματος Ι του κανονισμού αυτού και επιδιώκοντας

να οριοθετήσει και, ως εκ τούτου, να περιορίσει την εξουσία της ΕΤΕΠ κατά τον καθορισμό του ποσοστού της ετήσιας αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών (βλ., συναφώς, απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-40/10, EU:C:2010:713, σκέψεις 67 και 68).

- 54 Τέλος, όπως προκύπτει από το γράμμα της απόφασης της 22ας Σεπτεμβρίου 2009 και το πλαίσιο στο οποίο στηρίχθηκε η έκδοσή της, πρόθεση της ΕΤΕΠ ήταν, αντιθέτως προς τα όσα αυτή ισχυρίζεται, να προσδώσει στην απόφαση αυτή δεσμευτικό χαρακτήρα, οπότε η απόφαση αυτή δεν δύναται να εξομοιωθεί με απλή εσωτερική οδηγία από την οποία η ΕΤΕΠ μπορούσε να παρεκκλίνει εφόσον θα παρέθετε σχετική αιτιολογία (βλ., συναφώς, απόφαση της 5ης Ιουνίου 1973, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, 81/72, EU:C:1973:60, σκέψη 8).
- 55 Η διαπίστωση αυτή δεν μπορεί να ανατραπεί από τα επιχειρήματα που αντλεί η ΕΤΕΠ, πρώτον, από το γεγονός ότι η μέθοδος του 2009 προέβλεπε διόρθωση το 2013, δεύτερον, από το γεγονός ότι η μέθοδος αυτή δεν καθιερώνει κανένα καθεστώς εξαίρεσης, κατ' αντιδιαστολή προς τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Καθεστώς που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τρίτον, από το γεγονός ότι, με τη γνωμοδότηση του Δεκεμβρίου 2012, η επιτροπή για τις αποδοχές είχε προτείνει την υιοθέτηση μεγαλύτερης ευελιξίας κατά τα έτη της οικονομικής κρίσης και, τέταρτον, από το γεγονός ότι η μέθοδος του 2009 εφαρμόστηκε σε ορισμένες μόνον κατηγορίες προσωπικού το 2012, δεδομένου ότι με δυσκολία είχε εφαρμοστεί το 2011.
- 56 Συγκεκριμένα, πρώτον, ο προβλεπόμενος για το 2013 μηχανισμός διόρθωσης, ο οποίος περιγράφεται με ακρίβεια από τη μέθοδο του 2009, αποτελεί μέρος των λεπτομερειών εφαρμογής της μεθόδου αυτής. Ο μηχανισμός αυτός είχε ως μοναδικό σκοπό να διορθώσει, για το έτος 2013, το ποσοστό αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών στην περίπτωση κατά την οποία η εφαρμογή της μεθόδου του 2009 για τα έτη 2010 έως 2012 δεν θα οδηγούσε σε αναπροσαρμογή της κλίμακας αυτής βασιζόμενη στο πραγματικά διαπιστωθέν ποσοστό πληθωρισμού κατά τη διάρκεια των ετών αυτών. Πρέπει περαιτέρω να τονιστεί, όπως επισημάνθηκε με τη σκέψη 9 ανωτέρω, ότι η κατά 3,6% αύξηση της κλίμακας των βασικών μισθών ως αποτέλεσμα της εφαρμογής της μεθόδου του 2009 κατά το έτος 2013 συνεκτίμησε, μεταξύ άλλων, την προβλεπόμενη για το 2013 διόρθωση. Κατά συνέπεια, η διόρθωση αυτή δεν συνιστά ούτε εξαίρεση που παρέχει στην ΕΤΕΠ τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από τη μέθοδο αυτή ούτε στοιχείο ικανό να αποδείξει τον μη δεσμευτικό χαρακτήρα της μεθόδου του 2009, αλλά αντιθέτως αποτελεί πρόσθετο στοιχείο ενισχυτικό του δεσμευτικού της χαρακτήρα.
- 57 Δεύτερον, είναι βεβαίως αληθές ότι, κατ' αντιδιαστολή προς το παράρτημα XI του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο θεσπίστηκε αρχικά με τον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί θεσπίσεως ειδικών μέτρων προσωρινώς εφαρμοστέων στους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001, σ. 129), η απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009 δεν περιέχει καμία διάταξη επιτρέπουσα παρέκκλιση από τη μέθοδο του 2009 σε περίπτωση που διαπιστώνεται επιδείνωση της κοινωνικοοικονομικής κατάστασης στο εσωτερικό της Ένωσης. Εντούτοις, η ύπαρξη ή η απουσία καθεστώτος εξαίρεσης αυτή καθαυτήν στερείται παντελώς σημασίας στο πλαίσιο καθορισμού του ζητήματος αν η μέθοδος του 2009 έχει δεσμευτικό χαρακτήρα ή όχι.
- 58 Τρίτον, η επιτροπή για τις αποδοχές πρότεινε ρητώς, με τη γνωμοδότηση του Δεκεμβρίου 2012, την τροποποίηση της μεθόδου του 2009 προκειμένου να περιληφθούν σε αυτήν διατάξεις οι οποίες να επιτρέπουν μεγαλύτερη ευελιξία σε περιόδους οικονομικής κρίσης, πράγμα το οποίο μάλλον επιβεβαιώνει ότι, ελλείψει τέτοιας τροποποίησης, εφαρμοστέα για το 2013 ήταν η μέθοδος του 2009.

- 59 Τέταρτον, το γεγονός ότι η μέθοδος του 2009 εφαρμόστηκε εν μέρει μόνον το 2012, δεδομένου ότι σε τμήμα του προσωπικού, δηλαδή στα διευθυντικά στελέχη, χορηγήθηκε τότε ετήσια αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών του μισθών μικρότερη της προβλεπόμενης από την εν λόγω μέθοδο, δεν ασκεί επιρροή στη διαπίστωση ότι η μέθοδος αυτή, η οποία κατά τα λοιπά εφαρμόστηκε ορθώς στο σύνολο του προσωπικού για τα έτη 2010 και 2011, έχει δεσμευτικό χαρακτήρα.
- 60 Επομένως, εκδίδοντας την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, η ΕΤΕπ δεσμεύθηκε, με αυτόβουλη απόφαση και για τη διάρκεια ισχύος της απόφασης αυτής, δηλαδή για επτά έτη, να τηρεί, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτίμησης που έχει δυνάμει του κανονισμού του προσωπικού, τη μέθοδο του 2009. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της ετήσιας αναπροσαρμογής της κλίμακας των βασικών μισθών του προσωπικού της, η ΕΤΕπ δεν μπορεί να επικαλείται περιθώριο εκτίμησης το οποίο υπερακοντίζει τα κριτήρια που καθορίζει η μέθοδος αυτή (βλ., συναφώς, απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, C-40/10, EU:C:2010:713, σκέψη 71).
- 61 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι τα κριτήρια τα οποία θέτει η μέθοδος του 2009 καθιστούν δυνατό τον ακριβή καθορισμό του ποσού αύξησης της κλίμακας των βασικών μισθών που πρέπει να υιοθετηθεί ετησίως, με αποτέλεσμα η μέθοδος αυτή να μην αφήνει κανένα περιθώριο εκτίμησης στην ΕΤΕπ κατά την έκδοση των αποφάσεων με τις οποίες πραγματοποιεί την ετήσια αναπροσαρμογή της εν λόγω κλίμακας. Αυτή άλλωστε ήταν και η πρόθεση του διοικητικού συμβουλίου όταν καθιέρωσε τη μέθοδο αυτή. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το μνημονεύόμενο στη σκέψη 7 ανωτέρω σημείωμα του προέδρου της ΕΤΕπ της 25ης Σεπτεμβρίου 2009, βούληση του διοικητικού συμβουλίου ήταν να εφαρμόσει «απλούστερη και διαφανέστερη» μέθοδο για τις τακτικές επικαιροποιήσεις της κλίμακας των βασικών μισθών.
- 62 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα που αντλεί η ΕΤΕπ από την έλλειψη δεσμευτικού χαρακτήρα της μεθόδου του 2009 ή από την προβαλλόμενη ευελιξία της.
- 63 Δεύτερον, πρέπει να εξακριβωθεί αν η μέθοδος του 2009 εξακολουθούσε να έχει εφαρμογή το 2013, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγοντες, ή αν είχε τροποποιηθεί κατά την ημερομηνία αυτή από την απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012, όπως προβάλλει η ΕΤΕπ.
- 64 Συναφώς, αφενός, επισημαίνεται ότι η απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012 όχι μόνο δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη η οποία να καταργεί, να αναστέλλει ή να τροποποιεί την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, αλλά δεν παραπέμπει καν στην απόφαση αυτή.
- 65 Αφετέρου, επισημαίνεται ότι, μολονότι όλες αυτές οι αποφάσεις έχουν εκδοθεί από το ίδιο όργανο και σύμφωνα με την ίδια διαδικασία, εντούτοις είναι διαφορετικής φύσης και έχουν διαφορετικό αντικείμενο. Συγκεκριμένα, η απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009, αν και εκδοθείσα στο πλαίσιο της κατάρτισης του προϋπολογισμού για το έτος 2010, έχει κανονιστικό και πολυετή χαρακτήρα στο μέτρο που προβλέπει μέθοδο η οποία οριοθετεί, για αρκετά έτη, την ετήσια αναπροσαρμογή ενός από τα στοιχεία των αποδοχών του προσωπικού, δηλαδή την κλίμακα των βασικών μισθών. Αντιθέτως, η απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012 συνιστά πράξη δημοσιονομικής κατ' ουσίαν φύσης για την υιοθέτηση του επιχειρησιακού σχεδίου της ΕΤΕπ όσον αφορά τα έτη 2013 έως 2015, με την οποία καθορίζεται, στο πλαίσιο αυτό, το ποσοστό αύξησης του προϋπολογισμού των δαπανών προσωπικού για το εν ενεργεία προσωπικό ως προς συγκεκριμένο έτος, εν προκειμένω το 2013, και για την οποία δεν υποστηρίχθηκε ότι περιείχε κανονιστικές διατάξεις σχετικές με τις αποδοχές του προσωπικού τις ΕΤΕπ.
- 66 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2012 τροποποίησε τη μέθοδο του 2009. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι το ίδιο ισχύει και για την απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 2013, για τους ίδιους λόγους και κατά μείζονα λόγο καθόσον η τελευταία αυτή απόφαση προέρχεται από τη διευθύνουσα επιτροπή και όχι από το διοικητικό συμβούλιο.

- 67 Τρίτον, πρέπει να εξεταστεί το επιχείρημα που αντλεί η ΕΤΕπ από το γεγονός ότι το πλαίσιο της οικονομικής κρίσης του 2012 συνιστούσε περίπτωση ανωτέρας βίας δυνάμενης να δικαιολογήσει τη μη εφαρμογή της μεθόδου του 2009 κατά το έτος 2013.
- 68 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, μολονότι η έννοια της ανωτέρας βίας δεν προϋποθέτει απόλυτη αδυναμία, απαιτείται τουλάχιστον η μη εκτέλεση της συγκεκριμένης πράξης να οφείλεται σε περιστάσεις ξένες προς τη βούληση του επικαλουμένου την ανωτέρα βία, ασυνήθεις και απρόβλεπτες, οι συνέπειες των οποίων δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν όση επιμέλεια και αν είχε επιδειχθεί (αποφάσεις της 8ης Μαρτίου 1988, *McNicholl*, 296/86, EU:C:1988:125, σκέψη 11, της 4ης Μαρτίου 2010, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-297/08, EU:C:2010:115, σκέψη 85, και της 30ής Ιουνίου 2016, *Jinan Meide Casting* κατά Συμβουλίου, T-424/13, EU:T:2016:378, σκέψη 76).
- 69 Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την υπομνησθείσα με τη σκέψη 10 ανωτέρω αιτιολογία της γνωμοδότησης της 22ας Δεκεμβρίου 2012 καθώς και από το γράμμα της μνημονευόμενης στη σκέψη 12 ανωτέρω εσωτερικής ανακοίνωσης, με τις αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013 η ΕΤΕπ παρεξέκλινε από τη μέθοδο του 2009 προκειμένου να συνεκτιμήσει τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές περιστάσεις που επικρατούσαν στα κράτη μέλη και να δώσει την εντύπωση δίκαιης μεταχείρισης των εθνικών και ευρωπαϊκών υποθέσεων.
- 70 Εντούτοις, αφενός, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, μολονότι η ΕΤΕπ κάνει λόγο για κατάσταση οικονομικής κρίσης, εντούτοις, δεν προσκομίζει κανένα συγκεκριμένο αποδεικτικό ή αριθμητικό στοιχείο σχετικό με τη σοβαρότητα της εν λόγω κρίσης και την επιρροή της στην οικονομική κατάσταση της ίδιας της ΕΤΕπ. Ειδικότερα, η ΕΤΕπ δεν αποδεικνύει αλλά ούτε καν ισχυρίζεται ότι της ήταν αδύνατον, ή τουλάχιστον εξαιρετικά δύσκολο, να χρηματοδοτήσει τις δαπάνες που προέκυπταν από την εφαρμογή της μεθόδου του 2009, όπως είχε προταθεί αρχικά από τη γενική διεύθυνση προσωπικού και εν συνεχεία από τη διευθύνουσα επιτροπή.
- 71 Αφετέρου, από το συνοψιζόμενο στη σκέψη 7 ανωτέρω γράμμα του σημειώματος της 25ης Σεπτεμβρίου 2009 το οποίο απέστειλε ο πρόεδρος της ΕΤΕπ στο προσωπικό της προκύπτει ότι η ΕΤΕπ έλαβε υπόψη το πλαίσιο της οικονομικής κρίσης κατά την υιοθέτηση της μεθόδου του 2009. Υπό τις συνθήκες αυτές, και δεδομένου ότι δεν μνημονεύει καμία επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης μεταξύ του Σεπτεμβρίου του 2009 και του φθινοπώρου του 2012, η ΕΤΕπ δεν αποδεικνύει ότι οι οικονομικές περιστάσεις που επικρατούσαν κατά την έκδοση των αποφάσεων της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013 ήταν απρόβλεπτες κατά τη χρονική στιγμή έκδοσης της απόφασης της 22ας Σεπτεμβρίου 2009.
- 72 Επομένως, η ΕΤΕπ δεν απέδειξε ότι το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο ή οι απαιτήσεις πολιτικής που επικαλείται αποτέλεσαν ασυνήθεις και απρόβλεπτες περιστάσεις των οποίων οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν όση επιμέλεια και αν είχε επιδειχθεί, με αποτέλεσμα να συνιστούν περίπτωση ανωτέρας βίας.
- 73 Υπό τις συνθήκες αυτές, και λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος, το οποίο επισημαίνεται με τις σκέψεις 57 και 61 ανωτέρω, ότι η μέθοδος του 2009 δεν καθιερώνει κανένα καθεστώς εξαίρεσης ούτε αφήνει περιθώριο εκτίμησης στην ΕΤΕπ, η κατάσταση οικονομικής κρίσης την οποία επικαλείται η ΕΤΕπ δεν μπορούσε να δικαιολογήσει αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών του προσωπικού της κατά το 2013 κατώτερη της προκύπτουσας από την εφαρμογή της μεθόδου του 2009.
- 74 Επομένως, από τα ανωτέρω προκύπτει, χωρίς να παρίσταται αναγκαία η εξέταση του δεύτερου και του τρίτου λόγου που προβάλλουν οι προσφεύγοντες, ότι οι αποφάσεις της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013 παρέβησαν την απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2009 και ότι είναι εξ αυτού του λόγου παράνομες.

- 75 Κατά συνέπεια, οι αποφάσεις για αύξηση της κλίμακας των βασικών μισθών των προσφευγόντων μόλις κατά 1,8 %, οι οποίες περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου 2013 και των επόμενων μηνών και εκδόθηκαν βάσει των αποφάσεων της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και της 29ης Ιανουαρίου 2013, είναι επίσης παράνομες και, ως εκ τούτου, πρέπει να ακυρωθούν.

Επί του αιτήματος αποζημίωσης

- 76 Πρώτον, όσον αφορά την προβαλλόμενη από τους προσφεύγοντες οικονομική ζημία, υπενθυμίζεται ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 266 ΣΛΕΕ, η ΕΤΕπ οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της παρούσας απόφασης και, ειδικότερα, να εκδώσει, τηρώντας την αρχή της νομιμότητας, κάθε πράξη ικανή να αντισταθμίσει δίκαια το μειονέκτημα που προκάλεσαν στους προσφεύγοντες οι ακυρωθείσες πράξεις (βλ. απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, Casini κατά Επιτροπής, Τ-132/03, ΕΥ:Τ:2005:324, σκέψη 98 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), με την επιφύλαξη της δυνατότητας των προσφευγόντων να ασκήσουν στη συνέχεια προσφυγή κατά των μέτρων που θα λάβει η ΕΤΕπ προς εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Υπό τις συνθήκες αυτές, το αίτημα αποζημίωσης με το οποίο οι προσφεύγοντες ζητούν αποκατάσταση της οικονομικής ζημίας προβάλλεται πρόωρα (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 2011, Lague και Seigneur κατά ΕΤΕπ, F-84/09, ΕΥ:F:2011:71, σκέψη 64, και της 29ης Σεπτεμβρίου 2011, Bowles κ.λπ. κατά ΕΤΕπ, F-114/10, ΕΥ:F:2011:173, σκέψεις 79 και 80).
- 77 Δεύτερον, όσον αφορά την ηθική βλάβη που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι προσφεύγοντες, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, η ακύρωση μιας παράνομης πράξης μπορεί να συνιστά, αυτή καθαυτή, πρόσφορη και, καταρχήν, επαρκή ικανοποίηση κάθε ηθικής βλάβης που τυχόν προκάλεσε η εν λόγω πράξη, εκτός αν ο προσφεύγων-ενάγων αποδείξει ότι η ηθική βλάβη που υπέστη δύναται να διαχωριστεί από την παρανομία επί της οποίας στηρίχθηκε η ακύρωση και δεν μπορεί να αποκατασταθεί πλήρως με την εν λόγω ακύρωση (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 1990, Culin κατά Επιτροπής, C-343/87, ΕΥ:C:1990:49, σκέψεις 27 έως 29, και της 9ης Δεκεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Strack, T-526/08 P, ΕΥ:T:2010:506, σκέψη 58).
- 78 Εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες κάνουν λόγο απλώς για ηθική βλάβη λόγω του ότι περιήλθαν σε κατάσταση αβεβαιότητας όσον αφορά τη μισθολογική τους εξέλιξη, χωρίς να παρέχουν καμία διευκρίνιση όσον αφορά τη σοβαρότητα και τις συνέπειες της αβεβαιότητας αυτής για τους ίδιους. Επιπλέον, από το άρθρο της 5ης Φεβρουαρίου 2013 και από το ενημερωτικό σημείωμα της 15ης Φεβρουαρίου 2013 προκύπτει ότι, πριν καν λάβουν τα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας τους του Φεβρουαρίου 2013 με τα οποία εφαρμόστηκε για πρώτη φορά η αποφασισθείσα για το έτος 2013 αναπροσαρμογή της κλίμακας των βασικών μισθών κατά 1,8 %, οι προσφεύγοντες είχαν ενημερωθεί για το ύψος της αναπροσαρμογής αυτής, οπότε δεν καθίσταται δυνατό να αποδειχθεί η προβαλλόμενη αβεβαιότητα. Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το δικόγραφο της προσφυγής δεν περιέχει το παραμικρό αποδεικτικό στοιχείο ως προς την έκταση της ηθικής βλάβης που ισχυρίζονται ότι υπέστησαν οι προσφεύγοντες, ούτε, κατά μείζονα λόγο, ως προς το ζήτημα αν η βλάβη αυτή μπορεί να αποκατασταθεί πλήρως με την ακύρωση των προσβαλλόμενων αποφάσεων.
- 79 Κατόπιν των ανωτέρω, το αίτημα αποζημίωσης των προσφευγόντων πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 80 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 81 Δεδομένου ότι η ΕΤΕπ ηττήθηκε ως προς το κύριο μέρος των αιτημάτων της, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα συμφώνως προς το αίτημα των προσφευγόντων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕΠ) με τις οποίες εφαρμόστηκαν η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕΠ της 18ης Δεκεμβρίου 2012 και η απόφαση της διευθύνουσας επιτροπής της ΕΤΕΠ της 29ης Ιανουαρίου 2013 και οι οποίες περιέχονται στα εκκαθαριστικά σημειώματα μισθοδοσίας του Φεβρουαρίου 2013 και των επόμενων μηνών του Jean-Pierre Bodson και των λοιπών μελών του προσωπικού της ΕΤΕΠ των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται σε παράρτημα στην υπόθεση Τ-504/16, αφενός, και της Esther Badiola και των λοιπών μελών του προσωπικού της ΕΤΕΠ των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται σε παράρτημα στην υπόθεση Τ-505/16, αφετέρου.
- 2) Απορρίπτει τις προσφυγές-αγωγές κατά τα λοιπά.
- 3) Καταδικάζει την ΕΤΕΠ στα δικαστικά έξοδα.

Gervasoni

da Silva Passos

Kowalik-Bańczyk

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 14 Σεπτεμβρίου 2017.

(υπογραφές)